

Axehielmska gården

Rotkartering i kvarteret Ubbo i Uppsala

Axehielmska gården

Rotkartering i kvarteret Ubbo i Uppsala

Arkeologisk schaktningsövervakning

L1941:2293
Fjärdingen 20:3
Uppsala kommun
Uppland

Joakim Kjellberg

Upplandsmuseets rapporter 2023:04

ISSN 1654-8280

BEARBETNING AV FOTON: Joakim Kjellberg, där inget annat anges

BEARBETNING AV PLANER: Joakim Kjellberg, där inget annat anges

OMSLAGSBILD: Rotinspektion pågår och arkeologiska lämningar blottläggs med sugbil och grävmaskin. Foto Joakim Kjellberg

GRANSKNING: Anna Ölund

UPPHOVSÄTT: om inget annat anges: Creative Commons licens CC BY. © Lantmäteriet, dnr I2014/00634

GRAFISK FORMGIVNING OCH PRODUKTION: Malin Lucas

DIGITALT TRYCK: Kph, Uppsala

© UPPLANDSMUSEET, 2023

Upplandsmuseet
Drottninggatan 7, 753 10 Uppsala
Telefon 018-169100
www.upplandsmuseet.se

Innehåll

Sammanfattning	6
Inledning	7
Bakgrund	8
Tidigare undersökningar	8
Historik	8
Syfte, metod och genomförande.....	10
Undersökningsresultat	12
Fynd.....	16
Konklusion	19
Administrativa uppgifter	20
Referenser	21
Bilagor	22
Bilaga 1 – Kontextlista.....	22
Bilaga 2 - Fyndtabell.....	22

Sammanfattning

Under två dagar vintern 2022 utförde Upplandsmuseets avdelning Arkeologi en schaktningsövervakning, i kvarteret Ubbo, Uppsala, i samband med inspektion av trädrötter. Träden i den angränsande allén i Odinslund är skyddade och syftet med undersökningen var att blottlägga rot-system för bedömning av trädens status inför en eventuell exploatering. Sammanlagt grävdes ett schakt om 1,5×16 meter inom kvarteret Ubbo och ovan en äldre befintlig terrassmur som angränsar mot Odinslund.

I schaktet framkom rester av en äldre byggnad, sannolikt identifierbart som det Axehielska huset. Byggnaden uppfördes under sent 1600-tal och förstördes i en brand 1878. I schaktet framkom kraftiga raseringslager med mycket tegel samt en större spismursgrund med fundament för en kakelugn av 1600-talstyp.

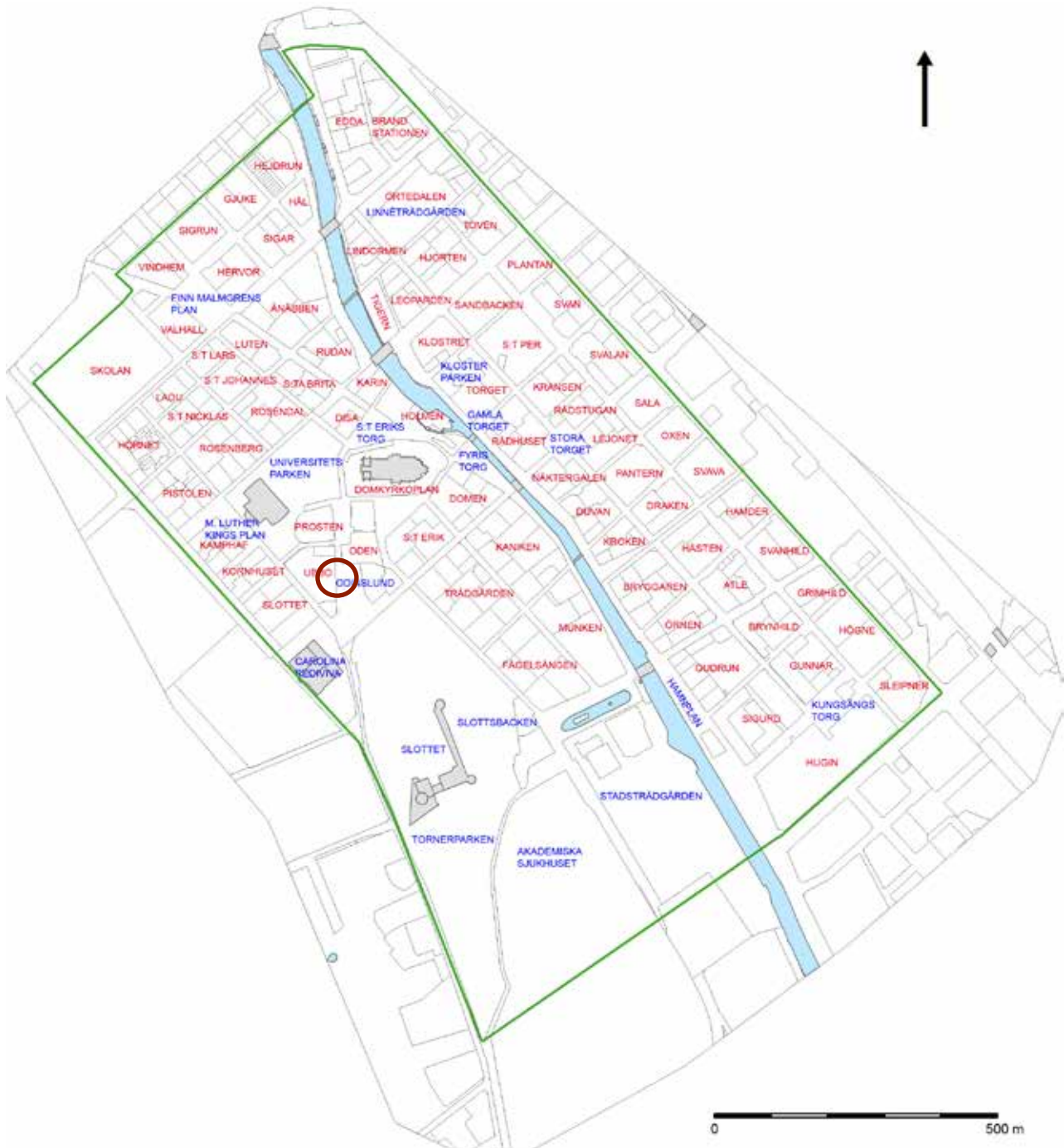

Figur 1. Öppning av schaktets nordvästra del. Vy mot Odinslund och den närliggande Trefaldighetskyrkan. Foto: Joakim Kjellberg, Upplandsmuseet.

Inledning

I december 2022 genomfördes en schaktningsövervakning i samband med kontroll av trädrötter för en eventuell nybyggnation inom kvarteret Ubbo i centrala Uppsala. Arbetet utfördes efter beslut av Länsstyrelsen i Uppsala län (beslutsda-

tum 2022-11-23, dnr 431-7819-2022). Beställare av undersökningen var Uppsala Akademiförvaltning. Projektledare var Malin Lucas och fältarbetet utfördes av Joakim Kjellberg som också sammanställt denna rapport.

Figur 2. Uppsala stad med kvarters- och platsnamn. Grön linje anger begränsning för fornlämning L1941:2293 (Uppsala 88:1). Röd cirkel markerar plats för aktuell undersökning.

Bakgrund

Kvarteret Ubbo ligger i den västra delen av Uppsala stad inom fornlämningen L1941:2293, tidigare Uppsala 88:1. Kvarteret har fått sitt namn efter den mytiske kung Ubbo. Under 1600-talet ansågs det ha legat en kungshög i området där kung Ubbo ska ha begravts (Sunding 2017). Det finns inga medeltida, skriftliga uppgifter som direkt kan knytas till kvarteret (Dahlbäck et al 1984) och endast några få mindre arkeologiska undersökningar har tidigare gjorts i kvarteret och den angränsande parkmarken i Odinslund.

Tidigare undersökningar

Till äldre undersökningar och observationer i närområdet hör två observationer av äldre stenkonstruktioner inom Odinslund, i den nordvästra respektive sydöstra delen men i övrigt osäkert lokaliserade, från 1935 och 1953 (UM arkiv).

På granntomten till den nu aktuella undersökningsytan genomfördes under andra halvan av 2008 och den allra första delen av 2009 en arkeologisk schaktningsövervakning i samband med ombyggnation av den så kallade Lindska skolan. Invändigt gjordes en dokumentation av de lämningar om framträdde då golvet i byggnaden tagits bort. Utvändigt grävdes ett schakt längs byggnadens södra långsida. Inne i huset fanns hoptorkade, komprimerade kulturlager med en sammanlagd tjocklek om som mest 0,3 m. Här fanns också lämningar efter en äldre byggnad, troligen rester efter en murstock och en eldstad. Eldstaden hade sedan återanvänts vid byggnationen på 1870-talet. Förutom detta påträffades rester efter en stenläggning, troligen en del av en gårdsplan. I det utvändiga schaktet fanns ett nedgrävt fundament, kanske även detta för en murstock. Här fanns också en stenläggning som möjligen legat i en droppränna. De fynd som påträffades hörde till 1700–1800-tal och troligen är det från denna tid bebyggelselämningarna här rör. De äldsta skriftliga belägen för bebyggelse på platsen är från slutet av 1600-talet (Qviström 2008:19)

I samband med en geoteknisk och miljöteknisk undersökning i kvarteret genomförde Upplandsmuseet avdelning Arkeologi en arkeologisk

schaktningsövervakning 2017. Arbetet omfattade nio borrhål fördelade över fastigheten Fjärdingen 20:3. Undersökningen visade på förekomst av kulturlager av olika karaktär inom hela ytan med ett varierade djup mellan 0,7 m och 2,6 m under dagens marknivå (Sunding 2017).

2017 genomförde även Upplandsmuseet en arkeologisk schaktningsövervakning i samband med reparationsarbeten på en trasig spillvattenledning. Ett av två schakt var redan grävt utan övervakning och det resterande arbetet omfattade schaktning ner till befintlig ledning, cirka 4,5 meter under befintlig markyta, och låg till större delen inom befintlig ledningsgrav (Lucas 2017).

Historik

Under medeltiden var det aktuella området centralt beläget i den kyrkligt dominerade delen av Uppsala (Kjellberg 2021). Trefaldighetskyrkan, Bondkyrko sockens församlingskyrka, ligger bara ett stenkast från tomten och Uppsala domkyrka ungefär 100 m norrut. I grannkvarteret Prosten finns nuvarande Ärkebiskopsgård. Trots detta läge, eller kanske just därför, verkar området ha varit extensivt utnyttjat. Den nuvarande topografin, en stor plåtå och en brant slänt upp mot Övre Slottsgatan, har möjligen skapats genom att man tagit material från Odinslundsområdet till utfyllnaden för domkyrkans grundläggning. I samband med detta har i så fall äldre lämningar på platsen förstörts (Qviström 2009:7).

Kvarteret saknar bebyggelse på regleringskartan från år 1643. På denna karta är området för kvarteret Ubbo tecknat med backstreck vilket möjligen kan tolkas som att den södra delen använts som grustag (Sunding 2017).

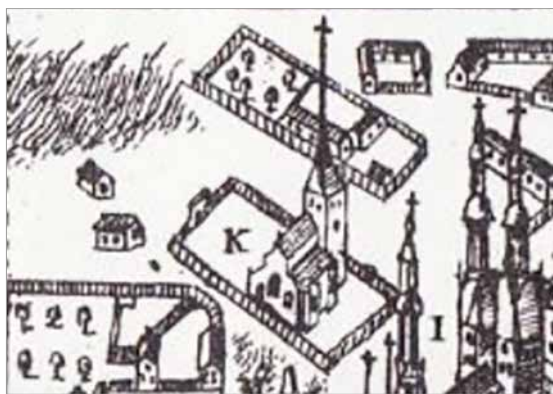
År 1662 köpte riksantikvarien Johan Henriksson Axehielm en tomt av staden i kvarterets nordöstra hörn. Sju år senare köpte han även granntomten i söder för att inte någon annan skulle bygga igen hans utsikt mot Uppsala slott. Denna tomt var vid köpet obebyggd, men bebyggdes av Axehielm någon gång under andra delen av 1600-talet (Qviström 2009:7). Axehielm uppför då ett bostadshus längs gatan mot dagens Odinslund. Tomten han

tidigare köpt i kvarteret Ubbos nordöstra hörn, platsen för den senare Lindska skolan (dagens Hotell Anna), sålde Axehielm 1681 till Trefaldighetskyrkan. Den tycks ha bebyggts ganska snart därefter, delvis på bekostnad av kyrkoherden Petrus Rudbeckius d y (Herdin 1934:66f; 71).

På kartor från 1600-talets slut och 1700-talet går det att följa bebyggelsens utveckling i kvarteret. På Olof Rudbecks huskarta från 1679 finns en större kringbyggd kvadratisk gård som flankeras av större inhägnade områden i norr och söder (figur 3). Gården ser ut att bestå av en större huvudbyggnad åt öster och mindre ekonomibyggnader längs de övriga sidorna (Sunding 2017).

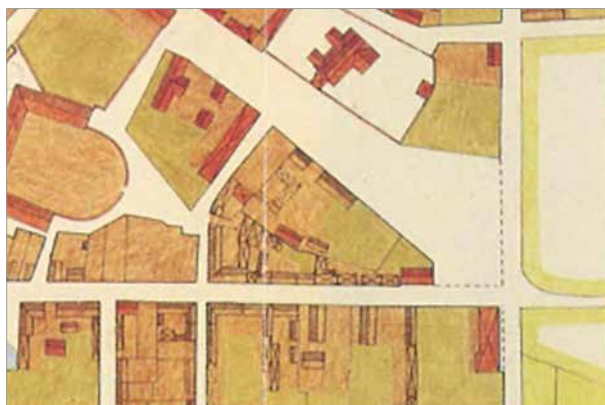
Figur 3. Utsnitt från Olof Rudbecks karta över Uppsala från 1679 tryckt i Peringskiöld 1773. Bebyggelsen i kvarteret Ubbo utgörs 1679 av en kringbyggd gård med inhägnade områden i norr och söder (ur Sunding 2017).

Figur 4. I Bussers utsnitt som visar Uppsala stads utseende före branden 1702 är bebyggelsen i kvarteret i stort sett oförändrad i jämförelse med Rudbeck (se figur 3). Däremot är det inhägnade området i söder markerat som trädgård (ur Sunding 2017).

Mot slutet av 1600-talet uppförs ytterligare två byggnader i kvarteret. Den första är bondkyrkoförsamlingens sockenstuga längs Åsgränd och den andra är det kanslihus för landshövdingen som byggdes längs Övre Slottsgatan, idag Clasonska gården (Åhren 2017: 13). I beskrivningen till Lars Hoffstedts karta från 1702 framgår att den nu undersökta tomten, nr 7, var bebyggd. Vid slutet av 1700-talet fanns på tomten förutom det Axehielska bostadshuset, ett envåningstimmerhus med vind i tomtens sydöstra hörn. I väster fanns ett mindre trähus med två rum, ett brygghus samt ett stenhus med tre boningsrum och kök. Under stenhuset fanns en källare välvd med fyra valv. Det tycks ha stått orienterat efter den väg som fram till 1700-talet löpte längs åsslutningen och avdelade kvarteret Ubbo i två delar, där delen närmast Övre Slottsgatan ingick i det dåvarande kvarteret Slottskilen (Herdin 1934:66ff, Qviström 2009:7).

Då friherren till Krusenberg, Carl Emanuel Cederström köpte tom nr. 7 år 1855 var det främst för att använda den till stall och bostad åt sina barn som gick i skolan. Bostadshuset, som troligen alltså var det Axehielska, byggdes till och fick åtta rum och kök. Därtill byggde Cederström stall och ekonomibyggnader längs tomtens norra gräns. 1876 såldes tom nr. 7 av Cederström till Uppsala studentkår som avsåg att bygga ett kårhus. Dessvärre skulle en förödande brand bryta ut bara två år senare vilken totalförstörde det stora boningshuset (Åhren 2017: 13). Det "Axehielska huset" fanns alltså kvar på tomten i ombyggd form fram till branden 1878. De ännu kvarstående byggnaderna på tomten hörde till stor del till denna gårdsmiljö eller dess senare omändringar.

Figur 5. Kvarteret Ubbo med omgivningar 1809 enligt rekonstruktion av Ola Ehn i Uppsala stadsbild – Stadens begynnande omvandling 1809–1867, Uppsala 1991.

Figur 6. Kvarteret Ubbo med omgivningar 1867 enligt rekonstruktion av Ola Ehn i Uppsala stadsbild – Stadens begynnande omvandling 1809–1867, Uppsala 1991.

Idag består Odinslund av ett parkområde med en fyrradig allé som förbinder domkyrkområdet med Slottet, Carolina Rediviva och Botaniska trädgården. Allén har en lång historia. De två västra trädraderna anlades 1759 under överinseende av Carl von Linné och strax därefter kompletterade Johan Lostbom allén med ytterligare två trädrader. Lostbom arrenderade de kungliga trädgårdarna väster om slottet, och blev senare domprost i Uppsala. En ordentlig och monumental förbindelse mellan universitets- och domkyrkoområdet och slottet med dess trädgårdar låg på ett naturligt sätt i Lostboms intresse. I fonden av alléns mittgång restes år 1833 en obelisk till minne av Gustav II Adolf. Mittgången gjordes om till en upphöjd gata som anslöt till Slottsbacken, och som skulle utgöra en fortsättning av Stockholmsvägen. Man gestaltade också om miljön. Murarna till den gamla kyrkogården till Helga Trefaldighetskyrkan revs. Man eftersträvade en lugn och värdig parkmiljö med monumentala inslag. När det Axehielmska gatuhuset brann ner 1878 återuppfördes det inte, utan Odinslunds förstärkta parkkaraktär fick fortleva genom seklerna, ända fram till idag (Lundgren 2021).

Syfte, metod och genomförande

I samband med kontroll av rotsystemet till två träd i Odinslund och inom kvarteret Ubbo i centrala Uppsala genomfördes en schaktningsövervakning i december 2022. Vid arbetet skulle två schakt om 8x2 meter vardera tas upp. Det beslöts dock i samband med undersökningen att dessa skulle läggas invid varandra så att ett samman-

hängande schakt om 15,5x1,5 meter istället upptogs. Schaktet indelades i en nordlig respektive sydlig del och undersöktes under en dag vardera.

Syftet med schaktningsövervakningen var att med ett vetenskapligt arbetssätt dokumentera fornlämningen. Schakten och de framkomna lämningarna dokumenterades med fotografi, plan- och sektioneritningar, samt beskrivningar. Schaktet och de större konstruktionerna mättes in med GPRS med nätverks RTK.

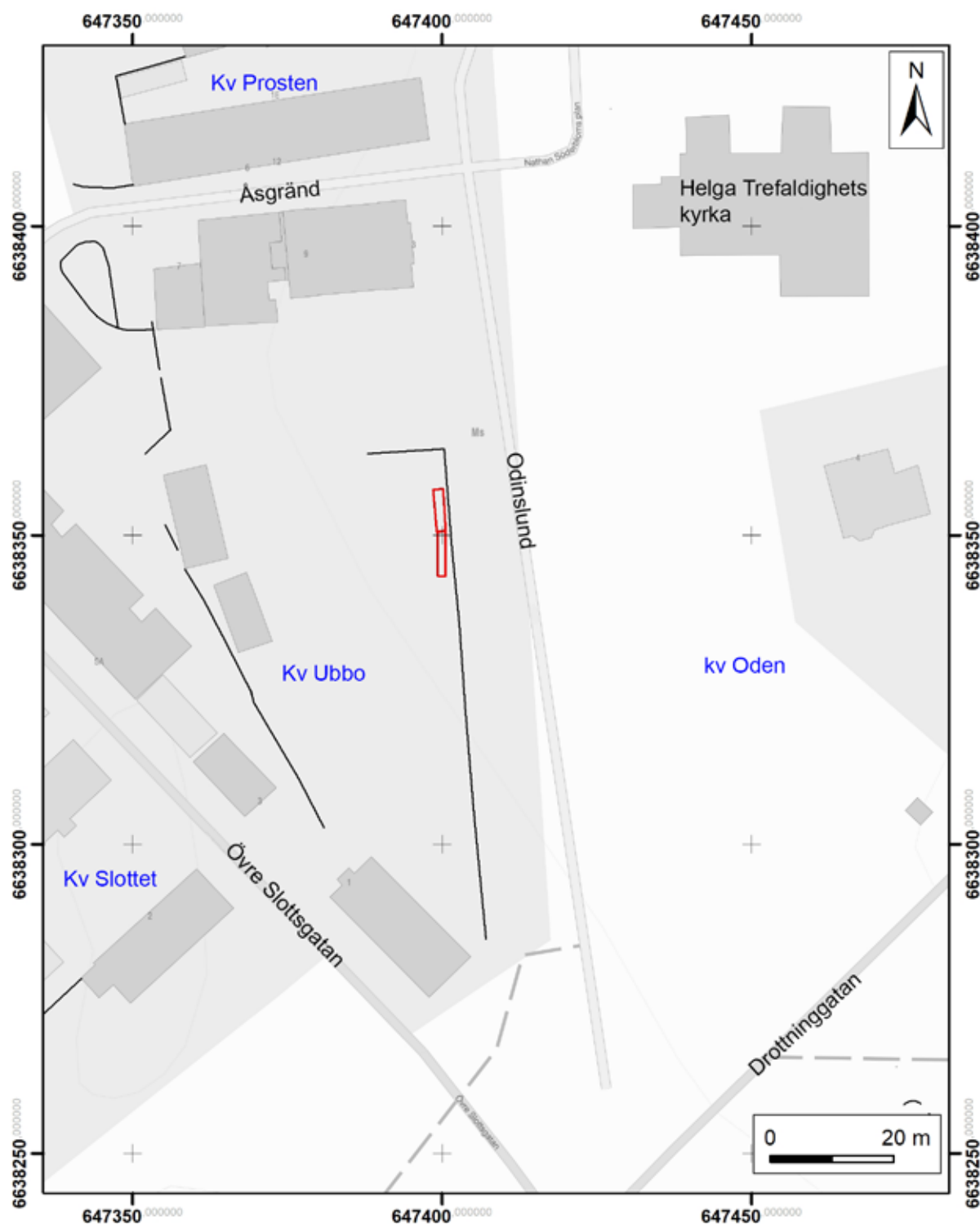
För att avlägsna den översta grästorven och delvis tjälad matjord till ett djup av ca 20–30 cm användes en mindre grävmaskin. För att inte gräva av de trädrötter som skulle inspekteras tömdes schaktet i övrigt med hjälp av sugbil ned till ett djup av som mest 0,6–0,8 meter. Framförallt i schaktets södra del framkom stora mängder tegel och en spismur med kakelugnsfragment (se undersökningsresultat). Det bestämdes på plats att det inte var nödvändigt att avlägsna dessa för vidare besiktning av rötterna och de kunde därför kvarlämnas i schaktet. De rötter som påträffades lämnades kvar. Användandet av sugbil påverkade den arkeologiska dokumentationen något i jämförelse med sedvanligt arbetssätt. Endast mindre ytor kunde rensas och undersökas för hand. Fynd insamlades kontinuerligt vid tömningen på massor med sugbil och större stycken frusen jord bröts först isär och kontrollerades. Under andra förutsättningar hade fynden sannolikt varit fler, men på grund av lämningarnas karaktär bedöms i detta sammanhang resultatet som tillräckligt för en bedömning av lämningarnas karaktär och ålder.

Figur 7. Pågående rotinspektion parallellt med arkeologisk dokumentation i schaktets södra del. Foto mot sydväst. Foto: Joakim Kjellberg, Upplandsmuseet.

Undersökningsresultat

Nedan presenteras de påträffade lämningarna inom projektet. Samtliga arkeologiska objekt som dokumenterades presenteras i tabellform i bilaga 1.

Figur 8. Plan över undersökningsytan i kvarteret Ubbo och dess närmaste omgivning. Schaktet markerat med rött, svarta linjer från fastighetskartan markerar befintliga stödmurar. Skala 1:1000.

Undersökningssytan var belägen invid en äldre terrassmur av gråsten och av okänd ålder. I hela schaktet, som indelats i en nordlig och en sydlig del efter arbetsupplägget, utgjordes det översta skiktet om ca 0,2–0,3 m tjocklek av grästorv och omrörd sandblandad matjord, påförd under sen

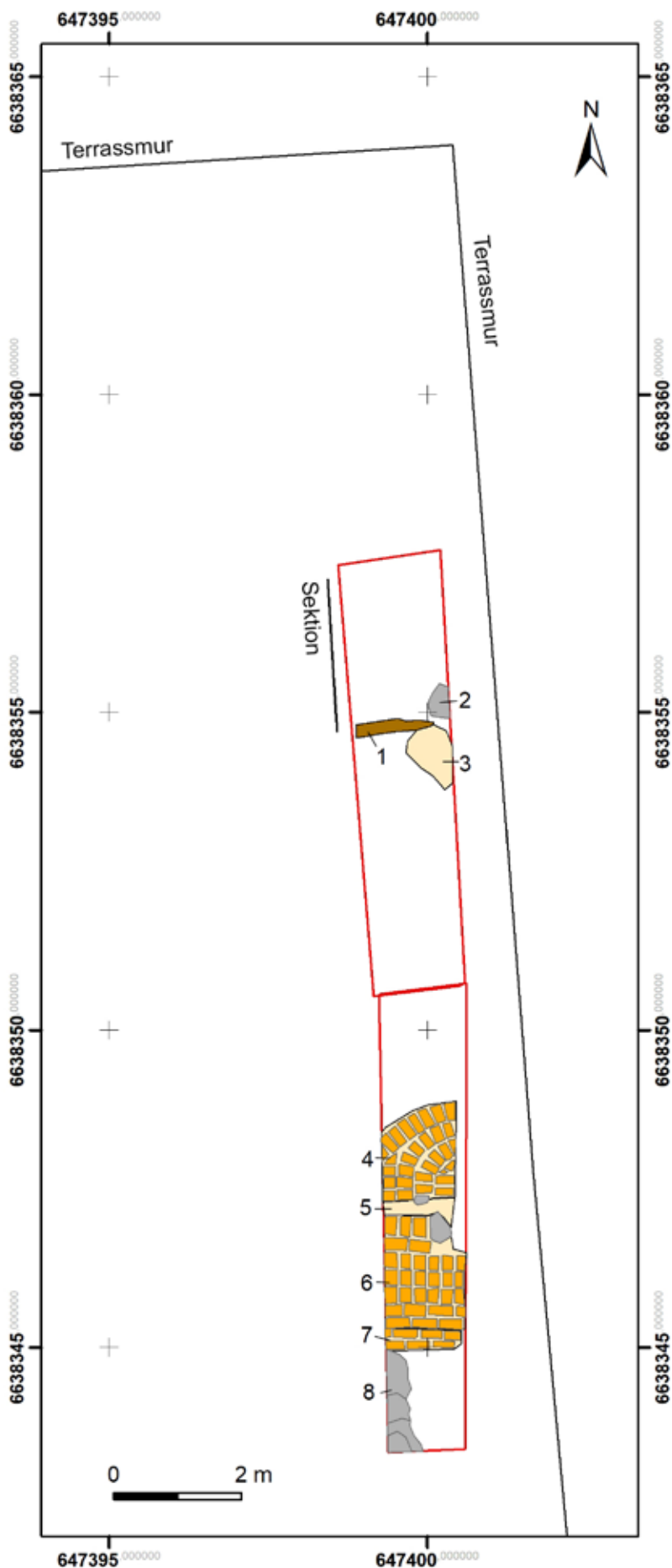
tid. De översta 0,1–0,2 meter hade vid undersökningstillfället frusit och innehöll modernt fyndmaterial så som glas och plåt. Därunder framkom ett kraftigt tegelbemängt raseringslager inom hela schaktets längd.

Figur 9. Schaktets norra del öppnades och undersöktes först. Foto mot norr av Joakim Kjellberg, Upplandsmuseet.

Figur 10. Schaktets södra del innehöll ett större tegelfundament till en spis ett fundament till en kakelugn. Längst åt söder fanns en kraftig stenmur i minst två skift, möjligen en källare. Foto mot söder av Joakim Kjellberg, Upplandsmuseet.

Figur 11. Plan över schaktet och de dokumenterade lämningarna. Terrassmurens sträckning efter fastighetskartan från Uppsala kommun. Svart streck markerar läget för den dokumenterade sektionen, figur 13. Skala 1:100.

- 1= Trästock, möjligen väggssyll.
- 2 = Sten, möjligen syllsten.
- 3= Raseringslager med koncentration av tegel och kakelugnsfragment.
- 4= Murat tegelfundament, troligen för kakelugn.
- 5= Jordfylld grund ränna, möjligen läge för mellanvägg.
- 6= Plant rektangulärt tegelfundament, spisfundament.
- 7= Lägre liggande parti med murade tegel i annan riktning än i 6.
- 8= Stenmur i minst 2 skift, möjligen källare.

I schaktets norra del framkom under raseringslagret en nedbruten trästock tvärs över schaktet (1) intill vad som uppfattades som en möjlig syllsten med plan ovansida (2). Dessa skulle möjligen kunna utgöra en eventuell vägglinje till den byggnad som stått på platsen. I övrigt fanns i denna del inga urskiljbara spår efter byggnadens golv eller andra konstruktioner bevarade.

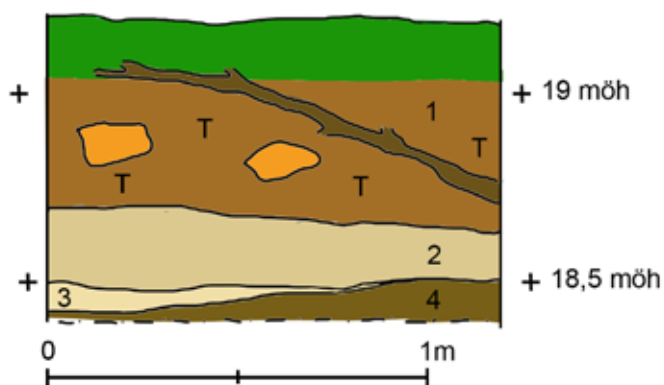
I den södra delen av schaktet framkom under de löst liggande raseringsmassorna en tegelkonstruktion som tolkades som en spis (6) med fundament för en trolig kakelugn (4) i ett angränsande rum. Denna typ av tegelfundament är typiska för hörnplacerade kakelugnar och i anslutning fram-

kom flera fragment av grönt och svart kakel till en kakelugn av 1600-talstyp, se vidare Fynd.

I anslutning till spisfundamentet framkom en lägre liggande nivå av tegel som tolkades som ett separat konstruktionselement i spisen. I direkt anslutning till denna påträffades en murrest av gråsten i flera skift. Denna tolkades som en äldre konstruktion än spisen men kan ha ingått i samma byggnad och då förslagsvis ha utgjort en del till en källare. Muren undersöktes inte vidare i samband med rotkarteringen och lämningarna i den södra delen av schaktet avlägsnades inte i samband med undersökningen.

Figur 12. Stenmuren (8) i den sydligaste delen av schaktet. Foto mot väster. Joakim Kjellberg, Upplandsmuseet.

Figur 13. Sektion från schaktets västra sida och in mot tomten. 1= Sentida utfyllnader och omrörd rasering med rikligt av tegel och rötter. 2= Sandblandad lera med enstaka tegelkross. Äldre utfyllnad/terrass. 3= Homogen lerig sandig, del av 2. 4= Kompakt matjordsblandad lera med enstaka kol. Äldre markyta före terrass. Samma nivå som markytan i Odinslund nedanför terrassmuren.

Fynd

Inom hela schaktet framkom givet undersökningsmetoden en relativt stor mängd fynd. Särskilt rikligt var förekomsten i de översta utfyllnads-lagren i form av spikar, flaskglas och metallplåt. Dessa tillvaratogs inte. Fynd av diagnostisk och daterande art, främst keramik och kakel, insamlades där möjligt var i anslutning till de dokumenterade konstruktionerna och vid sektionsdokumentation.

Flest fynd tillvaratogs i anslutning till kakelugns- och spisfundamentet i den södra delen av schaktet. Dessa fynd kopplas till byggnadens inredning och hushållets bordsuppsättning och personliga föremål (se figur 14). Noterbart är det relativt ringa inslaget av rödgods, särskilt kokkärl, och den höga andelen av serverings- och bordskärl i porslin och fajans. Ett fynd av en parfymflaska (F15) och en större infattningssten (F16) i glas ger tillsammans med hushållskärlen en bild av ett välbeställt Uppsalahushåll under perioden från sent 1600-tal till 1800-talets första hälft.

Fynden av två kakelplattor av 1600-talstyp (F8 och F9) i anslutning till fundamentet (4) styrker tolkningen som läget för en kakelugn. Att det är två olika typer av plattor och färger kan peka mot att ugnen ombyggs och reparerats. Det är därför även troligt att det är en och samma byggnad som stått på platsen sedan slutet av 1600-tal fram till mitten av 1800-talet.

Inga av fynden tillvaratagna från lagren invid tegelkonstruktionerna kan med säkerhet sägas vara från tiden efter 1800-talets mitt. Fynd av senare datum kommer i huvudsak från den del av schaktet som närmast angränsade till den terrassmur som löper utmed tomtens östra sida. Det är därför troligt att denna omlagts vid något eller några tillfällen efter att bebyggelsen försvunnit.

Figur 14. Ett urval av fynden från den södra delen av schaktet och i anslutning till spismuren 6. Fynden vittnar om ett välbeställt Uppsalahushåll med tillgång till långväga importföremål. Till vänster ses F15 och F16 i glas, en troligen svensktillverkad fajanstallrik, F13 och en importerad skål eller fat från Portugal, F12, samt två skärvor av ostasiatiskt porslin, F11 och F14. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 15. Hörnkakel av rennäsanstyp med dekor av rosor och musslor. Fynden F8 hittades tillsammans med F9 i anslutning till tegelfundamentet, kontext 4. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 16. Rumpakakel med trolig datering till sent 1600-tal eller tidigt 1700-tal med dekor av växtornamentik. Fyndet (F9) hittades i tillsammans med F8 i anslutning till tegelfundamentet, kontext 4. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Figur 17. Ett urtval av fynden i anslutning till terrassmuren. Även här fanns ostasiatiskt porslin, F20, med troliga dateringar till 1700-tal samt exempel på senare tiders flintgods, F17, F18 och F19. Foto Olle Norling, Upplandsmuseet.

Konklusion

Schaktningsövervakningen visade att det på platsen finns välbevarade lämningar efter äldre bebyggelse. Av allt att döma motsvarar de dokumenterade lämningarna resterna efter den Axehielmska gården som legat i kvarteret från någon gång efter 1662 och i ombyggd form sedan 1855 låg kvar fram till en brand 1878.

De välbevarade lämningarna strax under de sentida utfyllnaderna inom kvartersmarken och den låga fragmenteringsgraden av keramikkrälen visar

att tomten fått ligga relativt orörd sedan bebyggelsen övergavs.

Lämningarnas karaktär tillsammans med det tillvaratagna fyndmaterialet visar på en potentiellt relativt välbevarad miljö med rikligt fyndmaterial från ett av stadens mer välbärgade hushåll under perioden från 1600-talets slut till mitten av 1800-talet. Detta är en ännu till stora delar outforskad del av stadens arkeologi.

Administrativa uppgifter

Uppdragsnummer Fornreg: 202201572

Plats: Fjärdingen 20:3, Uppsala stad

Fornlämningsnummer: L1941:2293

Typ av fornlämning: Stadslager

Typ av undersökning: Schaktningsövervakning

Orsak till undersökning: Kontroll av trädrötter

Uppdragsgivare: Uppsala Akademiförvaltning

Fältarbetsperiod: 08-12-2022 – 09-12-2022

Upplandsmuseets projektledare: Malin Lucas

Upplandsmuseets personal: Joakim Kjellberg

Upplandsmuseets diarienummer: 575-2022

Upplandsmuseets projektnummer: 8897

Länsstyrelsens diarienummer och beslutsdatum: 431-7819-2022 (2022-11-23)

Koordinatsystem: Sweref 99 TM. RH 2000

Dokumentationsmaterial: Förvaras i Upplandsmuseets arkiv

Fynd: 20 fyndposter varav 3 gallrade. 17 fyndposter förvaras i Upplandsmuseets magasin i väntan på fyndfördelning

Referenser

Ehn, O. 1991. Uppsala stadsbild – Stadens begynnande omvandling 1809–1867. Uppsala.

Herdin, K. W. 1934. Bygge och bo II. Gamla gårdar och deras ägare. Uppsala.

Kjellberg, J. 2021. Den medeltida stadens dynamik: – urbanitet, sociala praktiker och materiell kultur i Uppsala 1100–1550, AUN. Institutionen för arkeologi och antik historia, Uppsala universitet, Uppsala.

Lucas, R. 2017. Skrivelse till Länsstyrelsen ang. arkeologisk schaktningsövervakning inom kvarteret Ubbo, Uppsala 88:1, Fjärdingen 20:3, Uppsala stad, Uppsala kommun Lst Dnr 431-2844-17. Upplandsmuseet, Dnr Ar-32-2017. Upplandsmuseets arkiv.

Lundgren, P. 2021. Yttrande angående detaljplan för del av kvarteret Ubbo, Uppsala stad och kn. Upplandsmuseet 2021-07-01, dnr 375–2021.

Qviström, L. 2009. Kvarteret Ubbo, Lindska skolan – Sentida bebyggelseämningar vid Odinslund. Fjärdingen 20:1, Raä 88:1, Uppsala stad, Uppland. Upplandsmuseets rapporter 2009:25. Upplandsmuseet. Uppsala.

Stadsbildens framtid. Om konstnärligt och historiskt värdefull bebyggelse i Uppsala. Uppsala, 1964.

Sunding, E. 2017. Skrivelse till Länsstyrelsen ang. arkeologisk schaktningsövervakning inom fastigheten Fjärdingen 20:3, Uppsala socken, Uppsala kommun, Uppsala län. Länsstyrelsen Dnr 431-8070-16. Upplandsmuseet, Dnr Ar- 59- 2017. Upplandsmuseets arkiv.

Åhrén, M. 2017. Kulturhistorisk förundersökning kvarteret Ubbo. Antikvarisk medverkan vid framtagande av ny detaljplan. a-sidan arkitektkontor ab. Uppsala kommun, plan- och byggnadsnämnden. Dnr PBN 2015–003138, 2017-02-27.

Bilagor

Bilaga 1 – Kontextlista

Nr	Schakt	Typ	Beskrivning
1	Norr	Träkonstruktion	Trästock, möjligen väggsvyll. Kraftigt nedbruten.
2	Norr	Stenkonstruktion	Sten med flat ovsida, möjligen syllsten.
3	Norr	Lager	Raseringslager med koncentration av tegel och kakelugnsfragment.
4	Söder	Tegelkonstruktion	Murat tegelfundament, bågformad, troligen för hörnkakelugn.
5	Söder	Nedgrävning	Jordfylld grund ränna, avtryck av mellanvägg eller annan konstruktion i trä.
6	Söder	Tegelkonstruktion	Plant rektangulärt tegelfundament, 1,5×1,5 m. Spisfundament.
7	Söder	Tegelkonstruktion	Parti med murade tegel i annan riktning och lägre liggande än i 6. Del av spiskonstruktion alt. vägg.
8	Söder	Stenkonstruktion	Stenmur i minst 2 skift, möjligen källare.

Bilaga 2 - Fyndtabell

Fnr	Schakt	Kontext	Sakord	Material	Undertyp	Antal	Antal frag	Vikt (g)	Beskrivning
1	Norr	Rensfynd mot mur	Keramik	Yngre rödgods	Kruka/gryta	1	1	29	Bukfragment, spjälkad
2	Norr	Rensfynd mot mur	Keramik	Flintgods	Fat	3	7	39	Från flera kärl, två fat/skål och ett serveringsfat/Terrin. Med gulddekor. Efter 1850-tal.
3	Norr	Rensfynd mot mur	Glas	Glas	Fönsterglas	1	1	4	Grönskimrande. Tidigmodernt. Gallras.
4	Norr	Rensfynd mot mur	Föremål	Järn	Spik	1	1	7	Handsmidd. Gallras.
5	Norr	L1, sektion 1	Ugnskakel	Kakel	Rump	2	2	158	En rump och ett blad till två olika kakel. Bladet med vit tennglasyr.
6	Norr	L1, sektion 1	Tegel	Tegel	Taktegel	1	1	86	Enkupigt. Gallras.
7	Norr	L4, sektion 1	Keramik	Yngre rödgods	Kärl	1	1	6	Bukfragment till kärl i ljus lera med blåsig grön glasyr.
8	Söder	Ovan K4	Ugnskakel	Kakel	Hörnkakel	2	2	751	Svart hörnkakel av renässanstyp med ros och musseldecor. 1600-tal.
9	Söder	Ovan K4	Ugnskakel	Kakel	Rumpkakel	1	2	377	Grönglaserat rumpkakel med växtornamentik i låg relief. 1600-tal.
10	Söder	Ovan K6	Keramik	Porslin	Kärl	1	1	3	Buk. Helt platt. Odekorerad.

Fnr	Schakt	Kontext	Sakord	Material	Undertyp	Antal	Antal frag	Vikt (g)	Beskrivning
11	Söder	Ovan K6	Keramik	Porslin	Kruka	1	1	23	Bukfragment till större rundbukig kruka med målad blå dekor i asiatisk stil.
12	Söder	Ovan K6	Keramik	Fajans	Fat	1	1	14	Del av brätte till fat med målad blå dekor. Portugisisk.
13	Söder	Ovan K6	Keramik	Fajans	Fat	1	4	174	Fat med lågt skålad form och ojämn yta, svagt gulvitt med blå mynningsrand och liten blomma i centrum av spegeln. Svenskt? 1700-tal.
14	Söder	Ovan K6	Keramik	Porslin?	Skål	1	1	6	Botten till liten skål eller kopp med gråbrun sandig skärv och vit heltäckande glasyr med nålstick. Dekor av målade kvistar i rött och grönt. Ostasiatiskt. Ev. Japan.
15	Söder	Ovan K6	Flaska	Glas	Parfymflaska	1	1	7	Hals till mindre parfym eller medicinflaska
16	Söder	Ovan K6	Föremål	Glas	Infattningssten	1	1	6	Halvsfärisk slipad glasbit, 12 mm diameter och 4 mm tjock. Nötning runt kanten.
17	Söder	Rensfynd mot mur	Keramik	Flintgods	Fat	1	1	11	Botten till fat med flytande blå dekor. Fragmentarisk stämpel i botten från Gustavsberg. 1880–1950.
18	Söder	Rensfynd mot mur	Keramik	Flintgods	Fat	2	2	12	Med blå, röd och gulddekor. Samma som ett fragment i F2. Sent 1800-tal.
19	Söder	Rensfynd mot mur	Keramik	Flintgods	Fat	1	1	8	Med överföringstryck föreställande landskapsscen med kor.
20	Söder	Rensfynd mot mur	Keramik	Porslin	Fat/kruka	2	2	26	Två skärvor ostasiatiskt porslin. Ett fat med ljusblå målad dekor och en ingefärs- eller potpurrikruka med lock. 1700-tal.